

Väljaandja: Riigikogu
Akti liik: seadus
Teksti liik: algtekst
Jõustumise kp: 30.09.2022
Avaldamismärge: RT I, 20.09.2022, 1

Välja kuulutanud
Vabariigi President
15.09.2022 otsus nr 172

Politsei ja piirivalve seaduse muutmise ning sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus

Vastu võetud 12.09.2022

§ 1. Politsei ja piirivalve seaduse muutmine

Politsei ja piirivalve seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) seadust täiendatakse 2⁴. peatükiga järgmises sõnastuses:

”2⁴. peatükk

RIIKI SISENEMISE JA RIIGIST LAHKUMISE SÜSTEEMI RAKENDAMINE

§ 7⁶². Andmete sisestamine riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi, nende muutmine ja kustutamine ning päringute tegemine

(1) Politsei- ja Piirivalveamet, Maksu- ja Tolliamet, Välisministeerium ning Kaitsepolitseiamet on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/2226, millega luuakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem liikmesriikide välispiire ületavate kolmandate riikide kodanike riiki sisenemise ja riigist lahkumise andmete ja sisenemiskeeluandmete registreerimiseks ning määratakse kindlaks riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemile õiguskaitse eesmärgil juurdepääsu andmise tingimused ning millega muudetakse Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni ning määruseid (EÜ) nr 767/2008 ja (EL) nr 1077/2011 (ELT L 327, 09.12.2017, lk 20–82), artikli 9 lõikes 2 nimetatud asutused, kelle ülesanne on sisestada andmed riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi, neid muuta ja kustutada ning teha päringuid.

(2) Politsei- ja Piirivalveamet sisestab riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/2226 artiklites 14 ja 16–20 nimetatud andmed.

(3) Maksu- ja Tolliamet sisestab riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/2226 artiklites 14, 16 ja 17 nimetatud andmed.

(4) Välisministeerium ja Kaitsepolitseiamet sisestavad riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/2226 artiklis 19 nimetatud andmed.

§ 7⁶³. Riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi keskse juurdepääsupunkti ülesanded ning riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi andmetele õiguskaitse eesmärgil juurdepääsu taotlemine

(1) Politsei- ja Piirivalveameti koosseisus oleva riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi riikliku keskse juurdepääsupunkti ülesanded on:

- 1) teha terroriakti või muu raske kuriteo ennetamiseks, avastamiseks või uurimiseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/2226 artikli 32 alusel päringuid riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis;
- 2) edastada käesoleva lõike punktis 1 nimetatud eesmärgil tehtud päringu vastus käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud asutusele;
- 3) edastada riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi andmed Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/2226 artiklite 41 ja 42 alusel Euroopa Liidu liikmesriigile ja kolmandale riigile, kui see on vajalik terroriakti või muu raske kuriteo ennetamiseks, avastamiseks või uurimiseks.

(2) Riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi andmeid tohib töödelda üksnes kriminaalmenetluse seadustiku § 126¹⁹ lõikes 2 nimetatud kuriteo ennetamiseks, tõkestamiseks, avastamiseks ja menetlemiseks, sellise kuriteoga seotud kõrgendatud ohu väljaselgitamiseks ja tõrjumiseks ning korrariikkumise kõrvaldamiseks.

(3) Politsei- ja Piirivalveamet, Kaitsepolitseiamet, Rahapesu Andmebüroo, Välisluureamet, Maksu- ja Tolliamet ning Keskkonnaamet võivad käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud eesmärgil taotleda ja saada riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi keskselt juurdepääsupunktilt riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi andmeid.

§ 7⁶⁴. Riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi andmetega tutvumine, nende parandamine, täiendamine ja kustutamine ning nende töötlemise piiramine

(1) Kolmanda riigi kodanik võib esitada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/2226 artikli 52 alusel Politsei- ja Piirivalveametile taotluse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi andmetega tutvumiseks, oma andmete parandamiseks, täiendamiseks ja kustutamiseks või nende töötlemise piiramiseks.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse vaatab Politsei- ja Piirivalveamet läbi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/2226 artiklis 52 sätestatud korras.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel esitatud taotluse kohta tehtud otsuse peale võib kolmanda riigi kodanik esitada vaide haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.”;

2) paragrahvi 15 pealkirjast jäetakse välja sõnad ”ja volitatud”;

3) paragrahvi 16 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

”(5) Piirikontrolli andmekogus töödeldakse Euroopa Liidu õigusaktis sätestatud ülesannete täitmise käigus piiriületusel kogutud andmeid.”.

§ 2. Kriminaalmenetluse seadustiku muutmine

Kriminaalmenetluse seadustikku täiendatakse 3³. peatükiga järgmises sõnastuses:

”3³. peatükk

RIIKI SISENEMISE JA RIIGIST LAHKUMISE SÜSTEEMI ANDMED

§ 126¹⁹. Riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi andmete töötlemine

(1) Menetleja võib teha päringu riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi kesksele juurdepääsupunktile riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi andmete kohta, kui see on vajalik kriminaalmenetluse eesmärgi saavutamiseks.

(2) Riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi andmeid on lubatud töödelda üksnes käesoleva seadustiku § 489⁶ lõike 1 punktides 1–21 ja 23–32 nimetatud kuriteo puhul.”.

§ 3. Päästeseaduse muutmine

Päästeseaduse §-s 36 tehakse järgmised muudatused:

1) lõike 4 teine lause tunnistatakse kehtetuks;

2) paragrahvi täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

”(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud kontrolli käigus tuvastatud andmeid ning keeldumise põhjust ja keeldumise aluseks olevat asjaolu ei avaldata ulatuses, mis võib olla vältimatult vajalik, et tagada:

1) riigi julgeolek;

2) riigikaitse;

3) avalik kord;

4) süütegude tõkestamine, avastamine, menetlemine või karistuse täideviimine;

5) andmesubjekti kaitse või teiste isikute õiguste ja vabaduste kaitse.”.

§ 4. Relvaseaduse muutmine

Relvaseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 2 lõike 1 punkti 10 täiendatakse pärast sõnu ”teise riigi pädeva asutuse” sõnadega ”või Euroopa Liidu ameti”;

2) paragrahvi 3¹ pealkirjas ja lõikes 3¹ asendatakse sõnad ”ja teise riigi” sõnadega ”ning teise riigi ja Euroopa Liidu ameti”;

3) paragrahvi 3¹ lõike 1 sissejuhatavat lauseosa täiendatakse pärast sõnu ”teise riigi pädeva asutuse” sõnadega ”ja Euroopa Liidu ameti”;

4) paragrahvi 3¹ lõiget 1 täiendatakse punktidega 5 ja 6 järgmises sõnastuses:

”5) elektrišokirelv;

6) harjutusrelv.”;

5)paragrahvi 3¹lõigetes 4 ja 5 asendatakse sõnad ”ja teise riigi pädeva asutuse” sõnadega ”ning teise riigi pädeva asutuse ja Euroopa Liidu ameti”.

§ 5. Riigipiiri seaduse muutmise

Riigipiiri seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 7³lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

”(4) Kui käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 nimetatud sõidukile ei ole varem ootejärjekorda kohta võetud ning koht antakse talle, kui ta siseneb ootealale, et suunata ta piiriületuseks piiripunkti, ei võeta piiriületuse ootejärjekorra korraldamise eest tasu.”;

2)paragrahvi 7⁴täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

”(5) Piiriületuse ootejärjekorra andmekogu andmed ei ole avalikud.”;

3)paragrahvi 11 lõikes 7 asendatakse tekstiosa ”§-des 61, 63, 64 ja 65” tekstiosaga ”§-des 61–65”;

4)paragrahvi 11 lõiked 9 ja 10 tunnistatakse kehtetuks;

5)paragrahvi 11 täiendatakse lõikega 12¹järgmises sõnastuses:

”(12¹) Schengeni piirieskirjade kohases riiklikus lihtsustusprogrammis osalemise tingimused ja korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.”;

6)paragrahvi 20 lõike 2 esimest lauset täiendatakse pärast sõna ”piiriesindajad” sõnadega ”, kelle määrab valdkonna eest vastutav minister”.

§ 6. Seaduse jõustumine

Käesoleva seaduse §-d 1 ja 2 ning § 5 punktid 4 ja 5 jõustuvad kuupäeval, mille Euroopa Komisjon määrab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/2226 artikli 66 lõike 1 alusel vastu võetud otsuses riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi kasutusele võtmiseks.

Jüri Ratas
Riigikogu esimees